

Toelichting op de balans

(De in de tabellen opgenomen bedragen zijn in duizendtallen)

Activa

Vaste activa

Materiële vaste activa	31-12-2022	Investering	des- investering	bijdragen derden	(extra) afschrijving	afwaardering	31-12-2023
Gronden en terreinen							
Economisch nut	6.892	108			88		6.912
Economisch nut, waarvoor heffing	50				8		42
Gronden uitgegeven in erfpacht	-						-
Woonruimten	-						-
Bedrijfsgebouwen							
Economisch nut	18.086	1			827		17.260
Economisch nut, waarvoor heffing	87				4		83
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken							
Economisch nut	3.867	581			146		4.302
Economisch nut, waarvoor heffing	7.307	435			373		7.369
Maatschappelijk nut	9.483	493			423		9.553
Vervoermiddelen	557	217			207		567
Machines, apparaten en installaties	234	110			74		270
Overige materiële activa							
Economisch nut	1.607	306			272		1.641
Economisch nut, waarvoor heffing	1.824	84			233		1.675
Maatschappelijk nut	-						-
	49.994	2.335	-	-	2.655	-	49.674

Op de materiële vaste activa wordt lineair afgeschreven. Over gronden wordt niet afgeschreven. Hiervan zijn per 31 december 2023 geen gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven. "Nog niet in exploitatie genomen gronden" worden verantwoord onder materiële vaste activa. Dit geldt voor het Bestemmingsplan Reinierpolder I, fase 2 dat eind 2023 met een boekwaarde van € 284.000 en voor de aankoop en gesloopte vml kruisgebouw aan de Ravelijnstraat met een boekwaarde van € 239.000 die beiden zijn verantwoord onder "Gronden en terreinen". Tot de belangrijkste investeringen (> € 50.000) behoorden:

- Ruimtelijke plannen Kruisland € 71.000;
- Toegangspad sportpark vv Steenberg € 102.000;
- Kwaliteitsimpuls Stadspark Steenberg € 435.000;
- Investeringen riolering 2023 € 435.000;
- Investeringen in wegen, bruggen ed, openbare verlichting € 439.000;
- Auto handhaving € 50.000;
- Beveiliging gemeentelijke accommodaties € 52.000;

- Led- en noodverlichting sporthal 't Cromwiel € 67.000;
- Led- en noodverlichting sporthal de Buitelstee € 78.000;
- Milieuparkjes bovengronds => ondergronds € 69.000.

Financiële vaste activa	31-12-2022	vermeerdering	vermindering	aflossing	31-12-2023
Overige leningen	311	325	14		622
Kapitaalverstrekking SVN (Startersleningen)	2.685	141			2.826
Idem (duurzaamheidsleningen)	1.204	398			1.602
Totaal leningen	4.202	864	14	-	5.051
Aandelen	135	162			297
Overige uitzettingen > 1 jaar	74	206			280
	4.411	1.232	14	-	5.628

In 2023 is aan de TV Steenberg en een geldlening, ad € 325.000, verstrekt voor de aanleg van padelbanen.

De kapitaalverstrekking SVN betreft de via het Stimuleringsfonds Volkshuisvesting verstrekte geldleningen, waarvan hieronder een meer gedetailleerd overzicht is opgenomen.

SVN lening	uitstaande leningen per 31-12-2022		verstrekking	aflossingen	mutatie rek.crt.	uitstaande leningen per 31-12-2023	
	bedrag	aantal				bedrag	aantal
Startersleningen	2.109	143	1.051	320		2.840	168
Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	1.294	175	642	205		1.731	213
Totaal uitstaande leningen	3.403					4.571	
Rekeningcourant Svn Startersleningen	576				-590	-14	
Idem Duurzaamheids-/ stimuleringsleningen	-90				-39	-129	
	3.889		1.693	525	-629	4.428	

Het uitstaande bedrag van de uitstaande startersleningen bedraagt per 31 december 2023 € 2.840.000. Voor duurzaamheidsleningen is dit € 1.731.000. Het gemiddeld uitstaand bedrag per starterslening betreft € 16.900. Voor de uitstaande duurzaamheids-/ stimuleringsleningen is dat gemiddeld € 8.100. De onder rekeningcourant genoemde bedragen betreffen de per 31 december 2023 beschikbare bedragen voor verstrekking van geldleningen.

Aandelen

Aan het einde van 2023 is het aandelenbezit met € 162.500 toegenomen ten opzichte van het aandelenbezit aan het einde van het vorige jaar, en dit ziet er als volgt uit:

:

- Aandelen BNG (11.583) € 26.300
- Aandelen Rewin € 4.100
- Aandelen Brabant Water (33.862) € 104.400
- Aandelen Saver (1.300) € 162.500

De overige uitzettingen langer dan 1 jaar betreft een 8-tal kredietverstrekkingen aan personen voor aankoop van standplaatsen op diverse woonwagenlocaties.

Flottende activa

Voorraden	31-12-2023	31-12-2022
<i>Onderhanden werk</i>		
Bouwgronden in exploitatie	-8.106	-8.735
Voorziening verliezen grondexploitatie	-381	-456
<i>Gereed product en handelsgoederen</i>		
Voorraden bevolking	4	5
	-8.483	-9.186

Onderhanden werk betreft de plannen waarbij de gemeente Steenberg een actieve grondpolitiek voert. De plannen waarbij de gemeente Steenberg een actieve grondbeleid voert en die door de raad is vastgesteld betreffen de volgende bouwgronden in exploitatie:

Onderhanden werk	Boekwaarde per 31-12-2022	Herclassificatie	Investerings en overige vermeerderingen	Opbrengsten (verminderingen)	(Tussentijdse) verlies/winstneming	Boekwaarde per 31-12-2023
<i>Bouwgronden in exploitatie:</i>						
<i>Buiten de Veste</i>	-6.557		453	382	-	-6.487
<i>De Pinas</i>	-200		142	-	41	-16
<i>Uitbreiding Reinierpolder 1</i>	-2.132		-1	-	517	-1.616
<i>Centrumplan Welberg</i>	153		29	170	-	13
Totaal Onderhandenwerk	-8.735	-	623	552	558	-8.106

Een gedetailleerd overzicht van het verloop van de gronden in exploitatie luidt als volgt:

Complexen in exploitatie	Totaal geïnvesteerd	Totaal verkocht	(Tussentijdse) verlies/winstneming	Boekwaarde 1-1-2024	Nog te investeren	% van tot.geïnvesteerd	Nog te verkopen	% van totaal te verkopen	Resultaat op netto contante waarde	Verwacht resultaat pos. (=)/ neg. (=-)
<i>Buiten de Veste</i>	7.996	14.483	-	-6.487	16.843	68%	10.488	42%	-119	-132
<i>De Pinas (voorheen Oostgroeneweg)</i>	6.266	5.220	-1.062	-16	1.212	16%	1.212	19%	-13	-14
<i>Reinierpolder I (uitbreiding)</i>	2.786	5.043	642	-1.616	1.307	32%	-	0%	-298	-304
<i>Centrumplan Welberg</i>	1.524	1.511		13	368	19%	-	0%	373	381
Totaal	18.572	26.257	-420	-8.106	19.729		11.699		-58	-70

Bij de bovenstaande gronden in exploitatie gelden de onderstaande parameters:

- Bij de kosten is er rekening gehouden met een stijging (inflatie) van
  - Buiten de Veste 3% in 2024 en 2% vanaf 2025;
  - De Pinas 3% in 2024 en 2% vanaf 2025;
  - Reinierpolder 2,5% in 2024;
  - Centrum Welberg 3% in 2024.
- Bij de opbrengsten is er rekening gehouden met de volgende prijsstijgingen:
  - Buiten de Veste van 2024 tot en met 2027 1% per jaar;
  - De Pinas 2,5% in 2024, 1,5% in 2025 en 2026, 2% in 2027;

- Reinierpolder, niet van toepassing, alle gronden zijn verkocht en deze exploitatie wordt in 2024 naar verwachting afgesloten;
  - Centrum Welberg, niet van toepassing, alle gronden zijn verkocht en deze exploitatie wordt in 2024 naar verwachting afgesloten.
3. Er wordt 1,0% rente toegerekend, omdat de gemeente haar investeringen niet meer volledig uit het eigen vermogen dekt en daarvoor vanaf 2022 ook vreemd vermogen nodig heeft.
4. Er wordt rekening gehouden met een disconteringsvoet van 2% conform de BBV-voorschriften (Besluit Begroting en Verantwoording). Dit is nodig om het saldo van een grondexploitatie bij het einde van een exploitatietermijn te kunnen omrekenen naar een de waarde van nu (netto contante waarde).

Voor een nadere toelichting op de diverse complexen wordt verwezen naar de paragraaf grondbeleid.

Uitzettingen (rentetypische looptijd één jaar of minder)	31-12-2023	31-12-2022
Belastingdebiteuren	852	931
Debiteuren sociale zaken	1.236	1.330
Overige debiteuren	5.075	5.962
Voorziening dubieuze debiteuren incl. debiteuren soza	-786	-786
Rekening-courantverhouding met het rijk:		
Schatkistbankieren	22.845	11.466
Totaal	29.222	18.903
<i>Waarvan vorderingen op openbare lichamen</i>	<i>4.458</i>	<i>5.298</i>

Van de belastingdebiteuren stond begin maart 2024 nog € 690.000 open. Hiervan had € 169.000 betrekking op de belastingjaren 2018 t/m 2021, € 248.000 op belastingjaar 2022 en € 273.000 op belastingjaar 2023.

Van het openstaande saldo van de debiteuren sociale zaken was medio maart 2023 € 1.214.000 nog te ontvangen. van het openstaand saldo van overige debiteuren was begin maart 2024 € 4.596.000 nog te ontvangen. Dit betreft onder andere de vordering de Belastingdienst voor BTW CompensatieBelasting € 4.304.000,- (uitbetaling in juli 2024).

Van de openstaande bedragen wordt € 786.000 als dubieus aangemerkt. Hiervan heeft € 464.000 betrekking op debiteuren sociale zaken, € 295.000 op belastingdebiteuren en € 27.000 op de overige debiteuren. Voor deze dubieuze debiteuren zijn voorzieningen gevormd. Hieronder volgt een overzicht van het verloop van de voorziening (exclusief de voorziening dubieuze debiteuren soza) over de afgelopen 5 jaar:

Voorziening dubieuze debiteuren	2019	2020	2021	2022	2023
Stand per 1-1	377.970	285.763	357.749	433.780	322.270
afgeboekte vorderingen niet-belasting debiteuren	-	-	34.210	28.941	
afgeboekte vorderingen belasting debiteuren	208.049	-		148.314	3.374
Toevoeging voorziening dubieuze debiteuren	115.842	71.986	110.241	65.745	2.226
stand per 31-12	285.763	357.749	433.780	322.270	321.122

Bij het opstellen van de jaarrekening worden de dan openstaande vorderingen beoordeeld op hun inbaarheid en vindt een eventuele mutatie van de voorziening dubieuze debiteuren plaats. Voor de debiteuren soza gebeurt dat door de Intergemeentelijke Sociale Dienst.

Liquide middelen	31-12-2023	31-12-2022
Rabobank	534	72
Rabo belastingen	16	20
BNG	195	195
BNG belastingen	5	5
Kas	-	1
Kruisposten		(1)
	750	292

Bij de BNG en de Rabo heeft de gemeente een kredietfaciliteit van respectievelijk € 1 mln en € 0,5 mln.

Schatkistbankieren/drempelbedrag

Decentrale overheden zijn verplicht om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden. De gelden mogen niet buiten de schatkist worden weggezet. Wel mogen decentrale overheden overtollige middelen aan elkaar uitlenen, zolang er geen sprake is van een toezichtrelatie, om zodoende een beter rendement te halen dan bij de schatkist. De schatkist biedt geen leen- of roodstandfaciliteiten aan. Deelname van decentrale overheden aan het schatkistbankieren draagt bij aan een lagere EMU-schuld van de collectieve sector, waardoor de externe financieringsbehoefte van het rijk minder wordt. Dit vertaalt zich in een lagere staatsschuld. Voor gemeenten geldt een doelmatigheidsdrempel van het begrotingstotaal. Op grond van artikel 52c van het wijzigingsbesluit BBV is het verplicht om een toelichting over het schatkistbankieren op te nemen.

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
Verslagjaar 2023					
(1)	Drempelbedrag	1.411			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	302	292	338
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.189	1.109	1.119	1.073
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
[1] Berekening drempelbedrag					
Verslagjaar					
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	70.543			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	70.543			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1.411			
[2] Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
Kwartaal 1					
Kwartaal 2					
Kwartaal 3					
Kwartaal 4					
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	19.935	27.470	26.883	31.050
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	221	302	292	338

Overlopende activa	31-12-2023	31-12-2022
Vorderingen faciliterend grondbeleid	38	8
Vooruitbetaalde bedragen	661	171
Nog te ontvangen bedragen	786	1.833
	1.485	2.012

De plannen waarbij de gemeente Steenbergem zelf geen actief grondbeleid voert maar waarbij het initiatief bij een andere marktpartij ligt (ABA overeenkomsten) en die niet door de raad zijn vastgesteld worden, als het om vorderingen gaan opgenomen onder de overlopende activa. Er zijn de volgende vorderingen met betrekking tot faciliterend grondbeleid plannen:

Vorderingen faciliterend grondbeleid	Stand per 31-12-2023	Stand per 31-12-2022
Overeenkomsten:		
Plan Beltmolen Nieuw-Vossemeer	22	
Plan Olmentuin Steenberg	4	
Project Westhavendijk	12	8
Totaal vorderingen faciliterend grondbeleid	38	8

De "Vooruitbetaalde bedragen" betreft met name de vooruitbetaalde subsidie 2024/2025, ad € 455.700,-, aan de stichting Bibliotheek West-Brabant.

De "Nog te ontvangen bedragen" betreft de inmiddels ontvangen rentebate over het 4e kwartaal 2023 van onze uitstaande overtollige liquide middelen bij schatkistbankieren ad € 244.000 en diverse opgenomen vorderingen op openbare lichamen, waaronder de gemeente Roosendaal € 290.000 eindafrekening jeugdzorgplus en het Ministerie van Justitie & Veiligheid € 82.000 bijdrage bekostiging regeling opvang ontheemden.

Passiva

Eigen vermogen

Reserves	31-12-2023	31-12-2022
Algemene reserve	9.648	8.694
Reserve Transitie Organisatie	-	377
Reserve Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)	179	168
Reserve Economische ontwikkeling	3.036	2.278
Reserve Beheer openbare ruimte	6.712	6.956
Bestemmingsreserve overig	9.751	10.963
Totaal	29.326	29.436

In onderstaande overzichten wordt per reserve het verloop in 2023 opgenomen.

Algemene reserve	Saldo 31-12-2022	Resultaat- bestemming	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31-12-2023
Algemene reserve	6.043	1.195		547	6.691
Risico reserve	2.387		509		2.896
Onderzoeksbudget raad	10				10
Res. overhev. budgetten	-		838	838	-
Reserve covid- en energiecrisisfonds	254			203	51
Totaal	8.695	1.195	1.347	1.588	9.648

In 2023 is het voordelig resultaat 2022 ad € 2.592.000 met het raadsbesluit van 4 juli 2023 betreffende de vaststelling van de jaarstukken 2022 als volgt bestemd:

- € 375.000 toegevoegen aan de reserve economische ontwikkeling;
- € 838.000 toegevoegen aan de reserve overheveling budgetten;
- € 182.000 toegevoegen aan de voorziening onderhoud gebouwen/sportparken;
- € 1.195.000 toegevoegen aan de algemene reserve.

Aan de algemene reserve is in 2023 totaal € 547.000 onttrokken. Dit betrof de volgende onttrekkingen > € 25.000:

- Aanvulling risicoreserve € 509.000;
- Entrees en Rotondes € 29.000.

Niet alle zaken waarvoor door de raad middelen vanuit de algemene reserve beschikbaar zijn gesteld zijn (helemaal) gerealiseerd. Ook zijn middelen beschikbaar gesteld voor zaken waarvan de uitvoering in latere jaren ligt. Een overzicht van deze op de algemene reserve drukkende verplichtingen luidt als volgt:

- Integraal huisvestingsplan € 15.000;
- Expeditie Nassau € 93.000;
- Canon van Steenberghe € 21.000;
- Kunstwerken per kern € 13.000;
- Sport en beweegtuinten € 90.000;
- Speelterrinen en -toestellen € 31.000;
- Onderzoek energieneutraal gem. gebouwen € 76.000;